Št. 10. V Gorici, dne 4. februvarja 1898. **Tečaj XXVIII.**

Izhaja dvakrat na teden v štirih izdanjih, in sicer: vsak **torek** in **petek,** izdaja za **Gorico** opoldne, izdaja za **deželo** pa ob **4.** uri popoldne, in stane z **„Gospodarskim Listom“** in s kako drugo uredniško izredno prilogo vred po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto . . . . gld. 6·—
pol leta . . . . » 3·—
četrt leta . . . . » 1·50
Posamične številke stanejo 6 kr.

Naročnino sprejema upravništvo v Gosposki ulici štv. 9 v Gorici v «Goriški Tiskarni» A. Gabršček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 9. do 12. ure. **Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo.**

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od «Soče» trikrat mesečno in stane vse leto gld. 1·20.

«Soča» in «Primorec» se prodajata v tobakarni Schwarz v Šolski ulici in Jellersitz v Nunski ulici; — v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma in Pipan v ulici Ponte della Fabbra.

SOČA

(Izdaja za deželo).

Uredništvo in odpravništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 9 v Gorici v II. nadstr. zadej. — Urednik sprejemlje stranke vsak dan od 11. do 12. ure predpoldne.

Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo **le upravništvu.**

Neplačanih pisem ne sprejemlje ne uredništvo ne upravništvo.

Oglasi in poslanice
se računijo po petit-vrstah, če tiskano 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. — Večje črke po prostoru.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

„Goriška Tiskarna“ A. Gabršček tiska in zalaga razen «Soče» in «Primorca» še **„Slovansko knjižnico“,** katera izhaja mesečno v snopičih obsežnih 5 do 6 pol ter stane vseletno 1 gld. 80 kr. — Oglasi v «Slov. knjižnici» se računijo po 20-kr. petit-vrstica.

Odgovorni urednik in izdajatelj Fran Strel v Gorici. ›››› **Bog in narod!** ‹‹‹‹ «Gor. Tiskarna» **A. Gabršček** (odgov. J. Krmpotić) **tiska in zal.**

Obravnava

Budin-‚Corriere‘-‚Sentinella‘

na Dunaju.

„Moralna zmaga je naša“. Tako vsklika, tako dokazuje, tako sklepa, tako se tolaži «Corriere di Gorizia».

Mi ne bomo pisali ne o moralni ne o gmotni zmagi, ker nam zadostuje, da smo v teh kritičnih časih slišali iz ust dunajskih porotnikov, nemških nacijonalcev: «Časopisa «Corriere di Gorizia» in «Sentinella del Friuli» sta brezobzirno žalila č. g. Budina kot človeka in duhovnika».

Pisali bomo, kar smo videli in slišali od začetka do konca obravnave in sicer po hitropisu dveh pravnikov gg. Zupana in Zabukovca. Naši čitatelji naj potem sami sodijo, ali je opravičeno veselje v Izraelu, češ: «Moralna zmaga je naša».

* * *

Ob 9 uri 16 m. stopi v dvorano predsednik g. dr. Kregezy z dvema sodnikoma in enim zapisnikarjem. Porotniki so na svojih mestih. Navzoči gg.: zasebni tožitelj preč. g. Budin in dr. Stanič. Na zatoženi klopi sedi urednik časopisa «C. di G.» Candutti, za njim zagovornik dr. Kopp in dva tolmača: dr. Prister za italijanski in dr. Kraus za slovenski jezik.

Predsednik prečita obtožbo in inkriminovane članke.

Najprej čita obtožnico proti «Corrieru»; iz nje naj podamo dobesedno bistvene točke. Obtožnica preč. g. Budina pravi:

Tukaj izhajajoči list «Corriere di Gorizia» spustil je v svoji številki 111 t. l. vso svojo žolč na me.

V dveh člankih graji, psuje, zaničuje in ponižuje me tako, da bi temu molčati bilo že pravo podpiranje hudobije in obrekovanja, torej glaven greh. V članku z nadpisom: «Il Prete Budin ...» itd. me imenuje mej drugim:

a) «manutengolo del più grande, più accanito, del più acceso seminatore d' odio e di disprezzo contro l' italiano ...» (ta zadnji je namreč g. A. Gabršček, kojemu je g. Budin pomagač, itd.)

b) «acciecato dal suo deplorevole fanatismo, non si arresta nemmeno dinanzi alle sacre soglie del tempio, nemmeno dinanzi ai gradini inviolati dell' altare e commette l' inaudito attentato di turbare un sacerdote nell' esercizio del santo suo ministero».

Dalje me ta list nazivlja:

c) «eretico» «indegno della veste che porta» «indegno del suo ministero di pace e d' amore».

Dalje pravi ta list:

d) da «la popolazione intera senza eccezione è indignata e scandalezzata di tanta spudorata audacia».

in da bi moral jaz biti:

«scacciato dall' altare senza remora, senza tentennamenti, affinchè quelli, che con lui consentono — e ne sono parecchi purtroppo — sappiano che la misura è colma e che la tolleranza è una colpa».

V drugem članku z naslovom:

«Fanatismo sloveno» me nazivlje z imenom: «fanatico sloveno», che ha esitato lungamente fra la tonaca del chierico e l' uniforme di guardia di Finanza, decidendosi finalmente per la prima, perchè assicura vita più comoda e meno faticosa, predicava a pieni polmoni, perchè i genitori inscrivessero i figli nella scuola della «Sloga» pena la dannazione eterna».

Dalje pripoveduje ta list v istem članku: «che questo fanatico ha provocato domenica in chiesa di Sant' Antonio una scenata, che poco mancò non avesse gravi conseguenze ...»

Dalje pravi, da sem došel v cerkev sv. Antona «evidentemente chiamato da un suo accolito»; da sem tam delal «occhiacci» e dava ordini al sagrestano, perchè andasse dire all' ufficiante di smettere, ma quando vide, che era tutto inutile e che nessuno si lasciava terrorizzare, abbordò egli stesso Don Nanut ed incominciò ad insolentire contro di lui in sagrestia senza alcun rispetto di quel luogo sacro, che egli prete dovrebbe rispettare per il primo».

In po tem, ko zasukano in lažljivo pripoveduje nekaj, kar se ni godilo — vsaj ne tako, sklepa z besedami: «Il Budin ha urtato direttamente contro il § 303. del Codice penale».

Sledujič me dolži list pod naslovom: «Bravo Sloveno», da hodim po javnih ulicah «alla caccia di padri», in da je moj «contegno vergognoso, che fa la guerra alla nazionalità di Gorizia».

In vsled tega dolženja zahteva obtožnica, naj se postavi odgovorni urednik Candutti pred porotnike zaradi pregreškov po §§. 487., 488. in 491. k. z., kaznjivih po §. 493.

(Prvotno je bila obtožena tudi prava urednica ga Carolina Luzzatto — mati g. dr. Graziadia — toda višje sodišče je odklonilo ta del obtožnice in tako je prišel na porotno klop le — slamnjak stavec Giuseppe Candutti.)

Glavne točke v obtožnici proti «Sentinelli» so naslednje:

Prva, da na večer, ko se je Gorica veselila zmage dra. Maranija in je izražala nedotakljivo italijanstvo Gorice, je Budin brizgal skozi okno in klical: Živio Gorica slovenska! (Dalje govori o deputaciji, ki je šla k pokojnemu nadškofu, da bi prestavil iz Gorice č. g. Budina.)

Druga točka obtožnice proti «Sentinelli», je pa naslednja:

«Andrej Corsig pok. Alojzija, 30 let star, katoličan, oženjen, izdajatelj in odgovorni urednik časnika «La Sentinella del Friuli», je kot izdajatelj in odgovorni urednik v Gorici izhajajoče periodične tiskovine «La Sentinella del Friuli» dal tiskati in objavil: 1. dne 7. novembra 1896. v štev. 1. tega časnika članek «Provocazione d' un prete», 2. dne 14. novembra 1896. v št. 2. istega časnika članek «Ancora Prè Budin e un ... altro», in v prvem članku (I) zlasti te-le izraze: a) «Quel famoso prete Budin», b) ritorna alla carica colle sue spavalderie ..., c) giuocava un altro dei suoi heitiri ..., d) mentre (Don Nanut) avrebbe potuto benissimo far uso del bastone di cerimoniere che teneva in mano! ..., f) i profanatori del tempio», v drugem članku pa (II.) zlasti besede: a) «dimentichi dei doveri e della dignità del vero prete, scendono al livello dei monelli impertinenti!» in b) «comportamento dell' arrabbiato panslavista», torej s tem, da je dal tiskati in objaviti dva članka, ki me po vsej svojej vsebini in posebno z navedenimi izrazi na moji osebni časti žalita, dolže me imenoma s pripovedovanjem izmišljenih oziroma napak zvitih dejstev po krivem gotovih nečastnih ali nenravnih dejanj, ki me morejo v javnem mnenju grditi ali ponižati, oziroma dolže me imenoma v tiskovini, ne da bi se navedla gotova dejstva, zaničljivih lastnosti ali zaničljivega mišljenja, zakrivil pregrešek po § 491 k. z.

Preč. g. Budin ni hotel, da bi se vršila obravnava pred porotniki v Gorici, niti ne v Trstu ali Rovinju, zategadel je prosil delegacijo drugega sodišča z naslednjo vlogo:

„ Slavno c. kr. okrožno sodišče!

Včeraj vložil sem obtožnico proti uredništvu tukaj izhajajočega lista «Corriere di Gorizia» radi pregreška po §§. 487. 488. in 491. kaz. zak.

Stvar pride torej pred porotno klop, ki se v Gorici sestavlja deloma iz laških, deloma iz slovenskih porotnikov. — Ker pa obstoji v goriški deželi — kakor je obče znano — med slovenskimi in laškimi prebivalci velika mržnja, ker ste si te dve narodnosti ravno sedaj — vsled znanih bojev in dogodljajev — posebno v laseh, in je od obeh strani boj napovedan na življenje in smrt; (saj je napovedan hud bojkot od obeh stranij do skrajnosti); ker je torej sovraštvo obeh narodnostij nesprav no, razmerje tako napeto, da v Gorici ni pričakovati od porotnikov nepristranske in nezavzete sodbe (naj bodo porotniki že Slovenci ali Lahi); ker ima ravno list «Corriere di Gorizia» prav v onih slojih prebivalstva, iz kojih se večinoma sestavlja porotna klop, mnogo upliva in ker je nevarnost prevelika, da bi na porotnike in sploh na vso razpravo utegnili neugodno uplivati razni, zunaj pravosodnega okvira stoječi faktorji; ker je pa meni kot duhovniku v prvi vrsti na tem ležeče, da vdobim nepristransko sodbo, katere pa tukaj pričakovati ne morem, in ker bode v Gorici prihodnje porotno zasedanje — kakor običajno šele meseca aprila ali celo maja 1897., moram prositi delegacijo drugega porotnega sodišča, in sicer zunaj primorske dežele, ker razmerje mej Lahi in Slovenci je na vsem Primorskem isto, t. j. prav napeto.

Prosim, da se vsa pisma odpošljejo c. kr. kasacijskemu dvoru na Dunaj, do kojega se obračam s prošnjo, da blagovoli za to zadevo delegovati drugo porotno sodišče, zunaj primorske dežele.

Anton Budin l. r.

Ta prošnja je bila ugodno rešena. Razlogi v njej so se zdeli opravičeni najvišjemu sodnemu dvoru na Dunaju. Delegovano je bilo torej najprej porotno sodišče v Zadru in potem — na Dunaju.

(Proti delegaciji porotnega sodišča v Zadru je bil napravil dr. Graziadio Luzzatto utok, češ, da tamošnji porotniki so sami — Hrvatje, katerim ne morejo zaupati itd. — Lepó je to! Torej goriški Lahi ne zaupajo porotnikom daleč doli v Dalmaciji edino zató, ker so Hrvatje, «Soča» pa je bila dvakrat na zatožni klopi v Gorici, a na klopi porotnikov so sedeli sami Corrierovi pristaši, enkrat celo znani conte Valentinis, ki je bil predsednik porotnikov! On je bil zajedno predsednik «Lege», proti kateri so bili naperjeni toženi članki! Ured.)

* * *

Ko je predsednik prečital gori označene obtožnice, se je nadaljevala obravnava tako-le:

Preds.: Ali je g. Candutti bral št. 111. Corriere di Gorizia?

Tolmač dr. Priester: Da!

Preds.: Zakaj je priobčil one članke, ki so de[illegible] žaljivi in kazujivi?

Dr. Priester: Po mestu se je govorilo, da je B. in napadel g. Nanuta, zato ker je propovedoval v italijanskem jeziku, ker je priporočal starišem, naj vpišejo otroke v italijansko šolo Fumagali.

Preds.: Ali hoče zatoženec dokazati resnico?

Candutti: Hočem.

Preds.: (slugi): Pokličite priče. — Osemnajst prič stopi v dvorano. Prvi župan, za njim Kürner, Vida itd. zadnji je ponetal Urbančič. Predsednik poduči priče o pomenu in nasledkih prisege. Vse priče grejo iz dvorane. (Vsi so veseli). Župan gleda nepremično g. Budina. Pri vratih govori župan z Graziadio Lazzattom. Obadva se smejeta.

Dr. Stanič: Veleslavni sodni dvor! Počeščujem se predlagati zasebnega tu navzočega tožitelja č. g. Budina, kurata v Pevmi, kot glavno pričo. Kot duhovnik, ki uči in ljubi resnico in pravico, pojasni po mojem mnenju, in mislim, da tudi visoki sodni dvor je o tem prepričan, vse stvari boljše kakor vsaka druga priča.

Predsednik: Prepričani smo, da bo g. zasebni tožitelj resnico govoril, zato se sprejme enoglasno predlog.

Dr. Stanič: Hvala!

Preds. (sodnemu slugi): Pokličite pričo, «Marijo Vida».

Sluga: Gospa Marija Vida naprej! Vstopite prosim!

Vida vstopi v dvorano, bleda, prestrašena.

Preds: Ali govorite nemški?

Vida: Dà, g. predsednik.

Preds.: Kje ste rojena?

Vida: V Gorici.

Preds.: Koliko let imate?

Vida: 50. — Priseže.

Preds.: Vi ste bila dne 13. sept. 1896. v cerkvi sv. Antona. Povejte nam, prosim, kaj se je tam zgodilo, kaj ste videla, slišala.

Vida: Bila sem v sakristiji. Do evangelija vse mirno. Po evangeliju je č. g. Nanut, obče priljubljena in spoštovana oseba, propovedoval o Marijinem imenu, in je rekel starišem, naj vpišejo svoje otroke v šolo «Fumagali». G. Gabršček je bil tudi v sakristiji. Ko je slišal, da g. Nanut propoveduje, je šel ven, a kakih 8 min. kasneje pride v sakristijo g. Budin, stopi k cerkveniku in mu reče: Tukaj se ne propoveduje. Recite g. Nanutu, naj jenja propovedovati in naj nadaljuje z mašo. G. Budin je stopil v stran, pokleknil na poklekník in molil. Drugega nisem slišala in ne videla. G. Budin in Nanut sta dva hujskača. To je znano vsem ljudem.

Preds.: Vi ste slišala, da je g. Budin rekel: naj cerkvenik ustavi propoved. Kako ste prišla v sakristijo? Ali smejo tudi drugi ljudje hoditi v sakristijo?

Vida: O, da. Tudi drugi ljudje smejo hoditi v sakristijo. Prostora je dovolj. Lahko se tam sedi, stoji, kleči.

Dr. Stanič: Ali niste v službi goriškega magistrata?

Vida: Jaz ne, moj mož!

Stanič: Ali vam je znano, kedaj in v kakem jeziku se propoveduje pri sv. Antonu?

Vida: Ne spominjam se, da bi bila do onega dneva kaka propoved.

Stanič: Ali priznate, da g. Nanut nima nobene pravice v oni cerkvi?

Vida: Da!

Dr. Kopp: Ali ste kedaj videla g. Budina v cerkvi sv. Antona?

Vida: Ne!

Budin: Ali ste res slišala, da sem rekel cerkveniku, naj gre pred oltar in naj ustavi g. Nanuta. Morda ste si le domišljevala, da sem tako govoril, ali pa ste krivo razumela?

Vida: Mogoče, da sem krivo razumela.

Preds.: Prosim g. Vida, odstopite. Sluga pokličite drugo pričo, Avgusto Mozetič!

Sluga: Priča Mozetič, prosim naprej!

(Mozetič, soproga rodom slovenskega trgovca na Kornu, hči Slovenca Lodattija, je 19 let stara gospa; na glavi velik «funkelnagelneu klobuk»), priseže.

Preds.: Govorite nemški?

Možetič: Da!

Preds.: Prosim, povejte nam, kaj se je zgodilo v cerkvi sv. Antona dne 13. sept. 1896?

Mozetič: Bila sem pri sv. maši v žagradu, kjer je bil tudi g. Gabršček; g. Nanut je bral mašo. Po

---

— 10 —

BEN-HUR.

Roman iz časov Kristusovih.

ANGLEŠKI SPISAL LUDVIK WALLACE.

Poslov. Podravski.

PRVA KNJIGA.

Priče pred Herodom.

(Dalje).

Pred Hilelom je ležal na mizi zavoj pergamenta, popisanega s hebrejskimi črkami.

Ravnokar je bilo rešeno važno vprašanje.

Hilel pokliče mladega sužnja.

„Idi“, reče mu, „ter naznani kralju, da mu že moremo podati zaželjena pojasnila“.

Fant je urno izpolnil naročilo svojega gospodarja, kajti čez malo časa se prikažeta pri vratih dva vojaka ter obstojita vsak na svoji strani. Za njima vstopi starec, oblečen v rudečkasto obleko, prepreženo s škrlatom; ledja je imel prepasana s pasom iz čistega zlata, opanke na nogah so se mu svetile od dragega kamenja. Na glavi je imel dragoceno krono, a namesto pečata bodalo za pasom.

Starec je omahoval v hoji ter se podpiral s palico. Ošabno je zrl po navzočih, kakor bi jih sumničil, da kujejo proti njemu kake sovražne spletke.

Takošen je bil Herod, ki se imenuje tudi Veliki. Telo mu je bilo zlomljeno po bolezni, vest omadeževana s številnimi zločinstvi, toda pamet mu je dobro služila. Bilo mu je že 76 let, toda ni ga bilo krutejšega vladarja in borilca za pravice krone od njega.

Ko so ga zbrani zagledali pred seboj, so starejši pokimali resno z glavami, mlajši pa vstali ter z rokami, prekrižanimi na prsih, se mu globoko poklonili.

Starec je šel naravnost k sivemu Hilelu.

„Odgovori!“ je zaklical, udarivši s palico ob tlak, „odgovori takoj!“

Starec mirno pogleda monarha ter v sredi splošne tišine odvrne:

„Mir bodi s teboj, o kralj, mir Boga Abrahamovega, Izakovega in Jakobovega. Vprašal si nas, kedaj se ima roditi po prerokih obljubljeni Odrešenik?“

„Ukazal sem vam na to odgovoriti“, reče ošabno Herod.

„Torej, o kralj, v svojem in v imenu vseh tukaj zbranih ti povem, da Odrešenik je že rojen v Betlehemu, v Judeji“.

Pri teh besedah pokaže Hilel na zavoj pergamenta ter nadaljuje:

„Tako je, v Betlehemu v Judeji, kajti tako je pisano po preroku: „In ti, Betlehem, zemlja judovska, nisi najmanjša med kneževinami judovskimi, kajti iz tebe pride vojvoda, ki bo vladal moje ljudstvo Izrael“.

Herod je upiral iskreče se oči v pergament. Zbrani so pridržali sapo ter si niso upali niti dihati. Tudi on je molčal. Stal je in obrvi so se mu naježile. Naposled, ne rekši niti besedice, se je obrnil ter šel iz dvorane.

„Bratje“, reče Hilel, „sedaj se lahko razidemo“.

In obrnivši se k petdesetletnemu možu, dodá:

„Simeon, poberi svete pergamente ter jih previdno zavij, moj sin!“

Naročilo se je izvršilo.

„A sedaj podaj mi roko ter me odpelji k nosilam“.

Starec se je oprl s koščenimi rokami na krepko ramo svojega sina, ki je podedoval njegovo modrost in čednost ter imel v kratkem podedovati tudi njegovo dostojanstvo. Oba sta se napotila k vratom.

* * *

Pozno zvečer so trije modrijani, z očmi uprtimi v zvezde, ležali na dvorišču jeruzalemskega „khana“.

Premišljevali so o Onem, katerega bi imeli v kratkem videti, kje ga zagledajo in kedaj.

Bili so konečno v Jeruzalemu, v svetem mestu, in dasi jim nihče ni mogel povedati, kje naj iščejo novorojenega, so bili vendar prepričani, da Ga najdejo, da bo Bog vodil njihove korake. Čuli so, ker ljudje, ki pričakujejo znamenja z nebes, ne morejo spati.

V tem se prikaže v temi pred njimi neki človek, in ko se jim približa, spoznajo v njem stražnika svojega prenočišča.

„Vstanite!“ reče jim, „pridem k vam z ukazom od onega, ki ni vajen čakati“.

Na te besede vstanejo vsi trije kakor jeden mož.

„Govori, kdo te je poslal“, vpraša Egipčan vznemirjen.

„Kralj Herod“.

„Česa si želi kralj od nas?“

„Poslanec njegov čaka pri vratih, — on vam to pove“.

„Idimo urno!“ reče Grk.

In obuvši si opanke ter zavivši se v dolge plašče, trije modrijani odidejo s stražnikom.

„Mir z vami!“ kliče jim, priklanjajoč se do tal poslanec Herodov. „Moj gospod in kralj želi vas poznati in prišel sem semkaj na njegov ukaz, da vas povabim v palačo“.

Pri vratih je gorela svetilnica. Pri njeni svetlobi se trije modrijani molčé pogledajo ter čutijo, da je Duh Gospodov bil ž njimi.

Egipčan reče tiho stražniku, tako, da teh besed kraljev sluga ni slišal:

„Ti znaš, kje so skriti naši zakladi in kje počivajo naši velblodi. Med tem, ko mi odidemo, pripravi vse potrebno za na pot“.

„Zaupajte mi in bodite mirni!“ odvrne stražnik.

evangeliju je prepovedoval v italijanskem jeziku. Prosil je starše, da upišejo svoje otroke v šolo.

Preds.: Ali je g. Nanut imenoval kako šolo?

Mozetič: Rekel je, naj upišejo v mestno ljudsko šolo. Te besede je slišal Gabršček, obrnil se je in šel ven. Za njim pride Budin. Govoril je s cerkvenikom.

Preds.: Ali ste slišala, kaj je govoril?

Mozetič: Ne!

Preds.: Ali ste bila blizo cerkvenika?

Mozetič: Dva koraka oddaljena.

Preds.: In Vida?

Mozetič: Ne vem!

Dr. Stanič: Kakšno šolo je imenoval g. Nanut?

Mozetič: Ne spominjam se!

Predsednik: Ali ste kedaj poprej videla v oni cerkvi g. Gabršcka?

Mozetič: Videla se ga skoro vsako nedeljo in praznik.

Dr. Kopp: Prosim g. predsednik, da ostane tu priča Mozetič. Kasneje ji bom stavil kratko vprašanje.

Preds.: Naj ostane. Prosim, g. Mozetič, vsedite se.

Sluga pokličite tretjo pričo, g. Nanuta!

Sluga: G. Nanut — Nanut — vstopite prosim!

Preds.: Govorite, gospod, nemški?

Nanut: Da!

Preds.: Kedaj, kje ste rojeni, v kaki službi ste?

Nanut: Star sem 32 let. Rojen sem v Gorici pri sv. Antonu. Sem veroučitelj na deški mestni ljudski šoli v Gorici (prisežen).

Preds.: Dne 13. sept. 1896. ste bili v cerkvi sv. Antona. Povejte, prosim kako ste prišli tje, kaj ste propovedovali i t. d.

Nanut: G. Jožef Bajc me je prosil koncem meseca junija, da bi ga nadomestoval v cerkvenih opravilih. Do septembra je šlo vse dobro. 6. sept. sem imel kratek govor. Prosil sem poslušalce, naj goreče molijo, da bi nam Bog vsemogočni dal lepo vreme. Ljudje so radi poslušali. Nisem opazil, da bi bil kedo jezen, da bi se bil kedo smejal. Vse je bilo mirno, tiho. Budin, moj tovariš, pa mi je rekel, da so se ljudje smejali, ker se nisem dobro izrazil. Budin je tudi, da sem ljudi prosil, naj molijo za dež. 13. septembra sem tudi govoril, seveda italijanski, ker moji poslušalci so bili sami Italijani. Rekel sem tudi: Prosim Vas, ljubi poslušalci, moji dragi stariši, da upišete svoje otroke v šolo. Sedaj je čas.

Preds.: Ali ste kako šolo imenovali?

Nanut: Mestno šolo.

Preds.: Ali je ena sama?

Nanut: Več jih je, imenoval nisem nobene, govoril sem 10 minut. Po dokončani maši sem šel v sakristijo. Odložil sem cerkvena oblačila in sem videl Budina. Budin me je napadel. Jezen je bil in sirov. Rekel je, ne pardon, kričal je: Kaj delate tukaj, zakaj propovedujete italijanski, kdo vam je ukazal, — župnik ne ve nič. Jaz sem bil miren. Tolažil sem ga, pa vse zastonj. Navzoč je bil moj služabnik Segatti. Da ne bi se pohujšal nad Budinovo predrznostjo in surovostjo, prosil sem ga, naj se odstrani. Tudi on, boste videli, bo tako pričal. (To smo vedeli že sami brez N. zatrjevanja! Uredn.). Budin je naprej kričal: «Kaj delate tukaj? Ali ne veste, da tukaj je večina prebivalcev slovenska? Tu so sami Slovenci, Italijanov ni!» Potolažite se, ne bom več propovedoval. Tako sem mu mirno odgovoril.

Preds.: Ali je bil Segatti ves čas zraven?

Nanut: Ne, zapodil sem ga proč, da ne bi se pohujšal. Stal je tam in radovedno gledal. (Porotniki se smejejo).

Preds.: Kaj potem?

Nanut: Šel sem domov zajuterkovat, ker sem bil lačen. Ob 11 uri sem šel z doma v mesto in v neki ulici, ne spomnim se več kje, sem našel dva dobro znana človeka, z eno besedo dva moja prijatelja. Bila sta zbegana obadva. Rekla sta mi: Sedaj sva bila pri župniku, potem pojdeva k županu in na magistrat. Kaj se je pa zgodilo? Povedala sta mi, kar se je pripetilo v sakristiji. Jaz sem ju pomiril in prosil, naj mirujeta.

Stanič: Kako šolo ste priporočili v svojem govoru?

Nanut: Mestno šolo.

Stanič: Mestno šolo pod kapelo?

Nanut: Dà, šolo Fumagali. Na tej šoli poučujem veronauk, odkar sem prišel v Gorico. (— Budin pa ni smel priporočiti Slovencem — slovenske šole! Ur.)

Stanič: Ali Vam ni znano, g. katehet, da bivajo pri sv. Antonu tudi slovenski stariši in otroci!

Nanut: Jaz sem pri sv. Antonu rojen in poznam Gorico prav dobro, sosebno oddelek mesta pri sv. Antonu. T[illegible] se govori izključno italijanski. Kak hl[illegible] dekla govori slovenski, zato sem pa z m[illegible] vestjo propovedoval v cerkvi sv. Antona italijanski, in priporočal staršem, naj vpišejo svoje otroke v ono šolo.

Sta č: Ali vam ni znano, da je v Gorici najmanj šest tisoč Slovencev?

Nanut (smehljaje se): Ne vem!

Stanič: Ali vam ni znano, da je v mestu nad 500 slovenskih otrok?

Nanut: Ne vem!

Stanič: Ali vam ni znano, da je v Gorici ena zasebna slovenska šola «Sloge»?

Nanut: Ne vem! (— Česa vsega — ne vé ta gospodič! — Ur.)

Stanič: Hvala vam. Prosim še eno vprašanje. Ali morda veste, ker ste rojeni pri sv. Antonu, v kakem jeziku se tam poje?

Nanut: Vedno italijanski.

Stanič: Prav dobro veste, da so bile na koru slovenske knjige, da so jih ukradli in sežgali. Ali ni res?

Nanut: Ne vem! (Tudi tega ne vé!!! Ur.)

Stanič: Ali ne veste?! Saj se je po vsem mestu o tem govorilo!

Nanut: Kedaj? (Bila je celó hrupna pravda, a Nanut nič ne vé . . . .! Ur.)

Stanič: V kakem jeziku so vaši predniki propovedovali pri sv. Antonu?

Nanut: Ne vem.

Stanič: Jaz pa vem! V nobenem. Zakaj ste pa vi vpeljali italijansko propoved?

Nanut: Govoril sem z župnikom Wolfom. Rekel je, da bi bilo prav, ako bi se zjutraj pri prvi maši propovedovalo slovenski, pri drugi ob 9 uri italijanski.

Stanič: Ali vas je zato naprosil?

Nanut: Naravnost ne, ali spoznal sem iz govora, da bi bil g. župnik zadovoljen in zato sem tudi propovedoval ob 9. uri italijanski.

Preds.: Ali je bil takrat g. Budin vaš predstojnik?

Nanut: Ne.

Preds.: Ali vas je napadel zato, ker ste propovedovali italijanski?

Nanut: Jaz mislim, da zato!

Dr. Kopp: Ali ste po dogodkih pri sv. Antonu z g. Budinom govorili?

Nanut: Dva dni po dogodkih pri sv. Antonu je prišel g. Budin na moje stanovanje. Začetka je bil prijazen. Naenkrat mi stavi vprašanje: Kako morete trditi, da sem se sirovo, nedostojno obnašal? Da sem vas napadel, vrgel izpred altarja? Ali ste brali «Corriere?» Kaj piše? Ljudje pravijo, da sem vas tepel? Ali je res? Tisti dan ste bil vi zbegan in ne jaz. Jaz sem šel previdet. Tako je kričal Budin v moji sobi. Rekel je, da sem norec, tat, ropar, lažnik.

Stanič: Ali ne obiskujejo otroci slovenskih šol?

Nanut: Samo pet je upisanih.

Stanič: Ali je torej slovenska šola v Gorici?

Nanut: Ne, ne vem. (Čudno, da-li vé, ali ima glavo! Uredn.).

Budin: Vi gosp. Nanut pravite, da sem bil 13. septembra razburjen, da sem se grobo obnašal, da sem kričal v sakristiji, skratka, da nisem vedel, kaj delam. Vi ste bili mirni, prijazni, ali kakor pravi «Corriere», imeli ste pamet za dva. Prav! Povejte mi prosim, ali se ne spominjate, da sem vas pozdravil, ko ste stopil v sakristijo?

Nanut: Ne spominjam se!

Budin: Ali nisem rekel: Proficiat?

Nanut: Da, sedaj se spomnim!

Budin: In potem?

Nanut: Potem ste rekli: «Zakaj propovedujete med mašo?»

Budin: In potem?

Nanut: Nevem!

Budin: Hvala Vam!

(Nanut se vsede, govori z dr. Graziadio Luzzattom).

(Konec pride).

DOPISI.

Iz Dornberga. — Brzojavna žica, časnikarska sporočila in ljudski glas so bliskoma razširili veselo vest z velikega Dunaja po Goriškem, da je preč. g. Budin, naš rojak, zmagal svoje in vsega slovenskega ljudstva največje sovražnike.

Veselilo se je te častne zmage sleherno slovensko srce in poparilo naše «ljubeznive laške sosede» v Gorici in tudi njih somišljenike širom «našega» Primorja. Besno sovraštvo in srd do nas jim je ta moralna zaušnica podvojila, in pričeli so s peklenskim veseljem širiti po svojih domačih in njim prijaznih dunajskih časopisih poročila o našem še vedno prepehdevnem ljudstvu, da je hudobno, surovo, neolikano, itd.

Iz tega namena je jeden naših dobrih prijateljev poročal v — čujte — «Welt-Blatt» o narodnostni nestrpnosti in surovosti v Dornbergu. Maščevati se je hotel menda nad našo občino, katera je nam v ponos rodila preč. g. Budina in g. učitelja Goljo, katera oba sta v slednjem času pokazala Dunajčanom in vsemu ljudstvu širom mogočne Avstrije vladajočo židovsko-italijansko stranko kot nestrpno tlačiteljico in smrtno sovražnico vsega, kar je slovenskega. Skoraj gotovo je to lažnjivo poročilo v zvezi s pravdo Budina, kateri je neustrašeno in odločno branil svojo čast. Slava mu! Dornberžani mu iz rodoljubnih src najiskreneje čestitamo.

Ravno po srečno dovršeni pravdi je «Welt-Blatt» v cetrtek, dne 27. januvarja štev. 21. priobčil to-le vest:

Narodnostna nestrpnost. — Iz Gorice nam pišejo: Pred kratkem je priredila neka družba tukajšnjih Italijanov izlet v Dornberg. Koj se prične s Slovenci prepir, kateri se je spremenil v krvave pretepe. O stvari se da naravno mnogo govoriti. V Dornbergu so bile poizvedbe ter zasledovanja, in nekatere slovenske vročekrvneže so priveli v Gorico. Kedaj pride vek ali doba narodnostnega miru?

Te zvite buče! Ta dopisič nas je res iznenadil. Ni jedni duši v Dornbergu ni nič znanega: ne o italijanski družbi, ne o prepiru, «krvavih pretepih», o naših vročekrvnežih, kateri so že na «gorkem» v Gorici itd. To nesramno laž je izvil «Welt-Blatt»-ov poročevalec kar iz trte.

Kdo ne bi se vsaj nasmehnil nedolžnemu vprašanju: «Wann kommt wohl das Zeitalter des nationalen Friedens?» Ne diši li to nekoliko po poročilcu «Kdo je vsemu kriv?» v slednji tvoji številki, draga «Soča»? Krotkim našim prijateljem odgovarjamo na njih sirensko nedolžno vprašanje: Miru med narodi v naši državi in tudi na Goriškem ne bode, dokler ne daste Slovanu in tukaj Slovencu, kar mu gre po božjem in naravnem zakonu. Je-li zahtevanje naših narodnih pravic že narodnostno sovraštvo? Ne in ne! Pač pa kratenje teh! Z blatenjem in lažnjivim obrekovanjem naših narodnih voditeljev, narodnih občin in pojedinih rodoljubov ne napravite nikedar miru v deželi; pač pa še poostrujete sovraštvo in nas navdušujete v narodnih težnjah in bojih. Dokazali smo vam to že večkrat in s ponosom lahko navedemo slednja slučaja: tožbi preč. g. Budina in g. Golje. Zapomnite si, kar ste že mnogokrat čitali v «Sočinih» vrstah: «Kdor seje veter, bode žel vihar».

Narodni Dornberžani.

Iz Mirnika ob beneški meji. — V neki številki „Corriera" po novem letu je bilo nekaj posebnega o Mirniku in njegovih prebivalcih. Kvasi namreč, da je v naši vasi večina „Lahov", ter da si žele, ali da so že celo vložili prošnjo za italijansko šolo, in sicer pri „Legi". Vse to se je izvedelo še le pozneje po govoricah, kajti tu nima „Corriere" nobenega naročnika. Ljudje so se povpraševali zvedavo, kedo naj bi bil to učinil. Vsak se je ogorčil nad takim pisarenjem. Niti na mislih niso imeli tukajšnji prebivalci takih „želja", kajti vsi smo Slovenci, in Bog varuj, da bi se kedo drznil o tem le besedičiti. Resnica pa je, da prava Laha sta samo dva, katerih jeden je italijanski podanik, ki le začasno tu prebiva. Oba ta dva Laha pošiljata svoje otroke v tukajšnjo slovensko šolo, ker sta to uprav hotela. Rekla sta, da njima italijanski jezik le malo pomaga, in da želita, da bi se priučili njiju otroci slovenščini. Drugim pa niti na misel ne pride, da bi pošiljali svoje otroke v italijansko šolo, v bližnje Dolenje (20 minut hoda). Vidi se torej, da je oni pisač v „Corrieru" hotel kaliti le vodo, ter tukajšnje prebivalstvo spraviti v nezaup pri nekaterih gospodih. Tuk. ljudstvo je zelo nevoljno na „Corrierovo" pisarenje. Mi smo bili, smo in ostanemo zvesti svojemu ljubljenemu narodu ter odločno protestujemo takemu „Corrierevemu" besedičenju.

X

v imenu vseh prebivalcev šol. okr.

Iz ljubljanske okolice, 24. januarija. Danes dopoludne se je vršil prvi občni zbor novoustanovljenega „Slovenskega bučelarskega društva v Ljubljani", v pisarni c. kr. kmetiške družbe kranjske. Gospod ravnatelj Gustav Pirc je pozdravil prisrčno zbrane navzoče, pojasnil je potem pomen in namen novega društva. Na to je prebral od vlade potrjena pravila. Potem se je volil stalni odbor. Izvoljeni so bili z vsklikom č. g. dr. Frančišek Lampe, predsednik, ravnatelj g. Gustav Pirc namestnik, gg. Franc Rojina, Germovnik, Pavlin odborniki. Ko je bil izvoljen odbor, je nasvetoval g. I. Mursa iz Ljutomera na Štajerskem, da naj se društvena pravila v toliko izpremené, da bode smelo čebelarsko društvo ustanovljati podružnice tudi po vseh slovenskih deželah; nasvet je bil z odobravanjem sprejet.

Gospod ravnatelj Pirc je potem pojasnil in opisal, kakošen list da naj se izdaja kot društveno glasilo. Listu bode naslov „Slovenski bučelar", prinašal bode bučelarske članke in spise ter razne novice, kolikor bode dopuščal prostor. Izhajal bode jedenkrat na mesec. Naročnina, oziroma društvenina, bode znašala 1 goldinar za vse leto. Z največjim veseljem mora pozdraviti vsak zaveden bučelar ta tolikanj pomenljivi korak na polju slovenskega bučelarstva. Spalo je dolgo naše bučelarstvo, to pričajo nove iznajdbe v bučelarstvu, katere prihajajo k nam iz tujih dežel.

Dolžnost vsakega slovenskega bučelarja je, da pristopi kot ud novemu društvu. Udnina kakor tudi dopisi za list naj se pošiljajo uredniku pod naslovom: gosp. Franjo Rojina, učitelj, Šmartno pod Šmartno goro, pošta Št. Vid nad Ljubljano. Slovenski bučelarji na Goriškem, pristopite vsi k novemu društvu! Krivčev.

(Na Goriškem je čebelarstvo precej razvito. Posebno v Kobaridu je mnogo čebelarjev. Svetujemo, naj se vsakdo vpiše v to društvo. Ako se ne bodo zanimali zanj naši čebelarji — kdo pa?! Uredništvo).

Od D. M. v Polju pri Ljubljani 31. jan. — (Knjige Matice Slovenske). — Ravnokar sem prejel knjige «Matice Slovenske», katere so me, da resnico govorim, močno iznenadile, kaj takega gotovo niso pričakovali udje Matice. Matica pošilja letos sedmero krasnih knjig med slovenski svet, kar mora iz srca razveseliti slehernega rodoljuba. Knjige so te-le: «Letopis za leto 1897». «Zgodovina slovenskega slovstva» III. del, drugi zvezek. «Slovenske narodne pesmi» III. snopič. «Slovenska zemlja» II del. «Elektrika», nje proizvajanje, upor in poraba. «Zabavna knjižnica» 10. zvezek in «Knezova knjižnica» 4. zvezek.

„Volja tvojega kralja je nam povelje", reče Baltazar Herodovemu poslancu. „Že gremo s teboj. Le pokaži nam pot".

Ulice svetega mesta so bile v tistem času isto tako ozke kakor so sedaj, toda ne tako krive in tako umazane; veliki stavbar je skrbel pred vsem za snago in ugodnost svoje prestolnice. Trije popotniki so molčé korakali za sprevodnikom. Naposled dospejo pred velik s stebri podprt hodnik, kjer so pri ognjišču stale straže, oprte nepremično na mečin. Čez dolgo dvorišče, temne hodnike ter skozi nekoliko vrst stebričja dospejo k stopnjicam, vodečim v visoko ležeče sobane. Tam sprevodnik obstane ter pokazavši na odprte duri, reče:

„Vstopite, tam vas pričakuje kralj!"

Ozračje v tej sobani je bilo soparno, prenasičeno z vonjavo sandalovine; oprava bogata in zala. Sredi dvorane, na mehki preprogi, je stal gizdav prestol. Možje vendar niso obračali pozornosti na pozlačene postelje in mehke naslonjače, na krasne vaze in umetne zlate svečnike. Celo stene, pokrite z razkošnimi slikami po grškem vzoru, na katerih pogled so farizeji skrivali obraze v svojih plaščih, niso obrnile na-se njihovih očij. Vsa njihova pozornost je bila obrnena na prestol, na katerem je sedel Herod, pričakujoč njih prihoda. Prestopivši nekoliko korakov so trije tujci, pozdravljajé po vshodnem običaju kralja, padli z licem na tla.

Herod pomigne z roko, na kar prinese strežaj tri stole ter jih postavi blizo prestola.

„Sedite, prosim!" reče kralj prijazno.

Ko prišleci na njegovo povabilo sedejo, nadaljuje:

„Danes popoludné mi je šla novica, da so skozi severna vrata dospeli trije tujci iz daljnih krajev. Ali ste bili to vi?"

Egipčan, porazumevši se s pogledom s tovariši, odvrne z nizkim poklonom:

„Ako bi bil to kdo drugi, ali bi mar Veliki Herod, čegar slava modrosti sega v najdaljnejše kraje sveta, ali bi, pravim, Veliki Herod pošiljal po nas?"

Kralj, ne zmenivši se za te besede, vpraša dalje:

„Kdo ste in odkod pridete? Naj vsak odgovori sam za-se."

Trije modrijani odgovoré po vrsti imenujé svoja imena, domovino in dežele, čez katere so šli, potujoči v Jeruzalem.

Herod, opeharjen v svoji nadeji, reče naravnost:

„Ponovite mi to, kar ste govorili straži pri mestnih vratih".

„Vprašali smo: kje se je rodil kralj židovski?"

„Sedaj razumem vaše začudenje. Ali je še, razun mene, kak kralj židovski?"

„Je", odgovori brez obotavljanja Baltazar. „Je Oni, ki se je rodil".

„Kje je oni novi kralj?"

„Uprav to smo hoteli vprašati tebe, Veliki Herod".

„Dali ste mi razvozlati zagonetko težavnejšo od Salomonovih. Vidite sami, da sem v ónih letih, ko je radovednost v človeku nevkrotljiva, kakor pri otrocih — igrati se ž njo bi bilo okrutno od vas. Povejte rajše vse, kar veste o tem novorojencu in tudi jaz mu skažem čast, kakoršna se mu spodobi. Toda tega še ni dovolj, pomagam vam Ga poiskati ter uporabim ves svoj upliv pri cesarju, da ga dvigne na prestol judejski. Prisezam vam, da ne bo nikake mržnje med nama! Toda poprej mi odkrijte, na kak način ste zvedeli vsi ob enem o tem novorojencu, ko vendar bivate tako daleč vsaks bi, ko vas ločijo morja, gore in dežele?"

„Povemo ti čisto resnico, o kralj".

„Govorite, toda urno!" zakliče Herod.

Baltazar se dvigne ter reče svečano:

„Samo jeden je Bog vsemogočen. On nam je ukazal priti semkaj, obljubivši nam, da zagledamo Odrešenika sveta. Za sprevodnika nam je dal zvezdo na nebu. Njegov Duh nas ni zapustil. Njegov Duh je tudi sedaj z nami".

Trije modrijani so postali močno navdušeni: iz ust jim je silil klic veselja. Herod jih je sumljivo gledal.

„Povejte mi", vpraša, „kaj ima nastati po rojstvu tega kralja?"

„Nastane odrešenje človeškega rodú".

„Za kaj?"

„Za vse njegove krivde in grehe".

Herod se zamisli.

„Vidim zares, da je Duh Gospodov z vami. Ali mi nimate ničesar več povedati?"

„Vse smo že povedali", odvrne Baltazar.

Takrat Herod vstane ter jim reče:

„Povem vam, da sem nocojšnjo noč vprašal najmodrejše židovske doktorje, ki so mi naznanili, da se je Kristus rodil v Betlehemu, v Judeji. Pojdite torej in marljivo poizvedujte po tem Detetu, a kadar ga najdete, naznanite mi, da tudi jaz grem in se Mu poklonim".

In ukazal je prinesti škrlatasto obleko, dal vsakemu modrijanu jedno ter jih odpravil.

Modrijani, bogato obdarivši stražnika v „khanu", so zasedli velblode ter odjezdili v Betlehem.

Za Hinom, nad ravnino Refajm, se jim prikaže znovič zvezda, ki jih pelje za dolino Mar Elias k vratom betlehemske gostilnice.

(Dalje pride).

Oceno knjig prepuščati moram spretnejšemu peresu, opomniti mi je le, da se je napredovalo tudi kar se tiče zunajnost. knjig. Kakor ima pa vsakedo za vsako stvar svoje misli, tako predrznil bi se tudi jaz prav na tihoma povedati, da bi ne bilo morda napačno, ake bi izdala «Matica» v prihodnje mesto ene znanstvene knjige, eno leposlovno več. Za to bi se lahko porabil tudi letopis, kolikor se ga sedaj porabi za znanstvene spise. Prav gotovo bi taka sprememba «Matici» ne škodovala, pač pa bi ji pridobila marsikaterega uda med nižjimi stanovi, kateri so tako pičlo zastopani v imeniku. Gotovo bi tudi ne škodovalo malo več agitacije v tej stvari. Priporočati «Matico» naj bi sistel v dolžnost vsak dosedanji matičar. Komur je mar za podučno in zabavno berilo, sezi v žep in pošlji 2 gld. «Matici Slovenski» v Ljubljano. Zagotovim ga, da mu ne bode nikedar žal. «Krivčev».

S Kranjskega, 24. januarja. — Ako človek zasleduje nekoliko naše urade na Kranjskem, razvidi kmalu, da se posebno pri okrajnih glavarstvih pri nas skrbno goji nemščina. Ne zameril bi še nihče, ako bi to „neizogibno" nemščino rabili razni uradi le takrat, kadar se s tem nebi očitno zasmehovali Slovenci. Ni še preteklo teden dnij, kar sem videl, da je okrajno glavarstvo v Kranju nemščine popolnoma nevešči stranki na slovensko prošnjo poslalo nemško pisano rešitev. Ni li to precej prezirljivo in zasmehovalno? Toda pregovor pravi: „Kdor zaničuje se sam, podlaga je tujčevi peti". Ravno danes sem prejel pismo, katero je bilo oddano od župnega urada na Studencu. Na čelu tega pisma bliščé se z bahatimi črkami: Pfarramt Igg zu Brunndorf bei Laibach.

„Nr. 310.

Löbliche k. k. Bezirkshauptmannschaft in Laibach".

Kaj pa še hočemo več?! Pa naj še kedo prerokuje, da ne doživimo še lepe prihodnosti. Ni dolgo, kar sem govoril z nekim župnikom, kateri mi je tožil, da je prosil od okrajnega glavarstva v Ljubljani tiskovine za izpis iz župnih matrik v slovenskem jeziku, a odgovorilo se mu je, da slovenskih tiskovin nimajo! (Takih ima v zalogi „Goriška tiskarna" A. Gabršček. Uredn.)

Z županstvi se občuje deloma slovenski. Ali nahajajo se županstva, katera sama nemškutarijo. Tako sem našel v nekaterih vojaških knjižicah z neokretnimi črkami zapisano „Zum aufenthalte gemeldet". — Gemeindeamt Moste — Ivan Slapničar župan. Ali pa: „Abgemeldet nach Laibach. Gemeindeamt Dobrunje, Josef Korbar g. w." — in poleg teh spak je pritisnen slovenski občinski pečat, n. pr. „Uradni pečat občine Moste — Županija Dobrunjska". In kako te milo gleda ubogi slovenski pečat, kateri kakor mora tlačí neokretno nemško naznanilo. Pač žalostno, toda resnično! „Nace"

Domače in razne novice.

Slaba tolažba. — „Corriere" in „Sentiella" sta kar znorela vsled skeleče satire v zadnji „Soči" in vsled hudomušnega naznanila po mestnih zidovih .... „C." se pa tolaži, češ: ako je hotela „Soča", da jo Goričani razumejo, se je morala poslužiti našega jezika. Kakó slaba tolažba! Hudomušna satira je to ne pa kaj drugega! Smeha je bilo dovolj po Gorici, smeha toliko, da je bil to za „Corrierovce" drugi poraz, hujši od onega na Dunaju! — Ali Lahi drugače razumejo „Sočo", nas prav nič ne briga! Sodimo pa, da jo razumejo prav takó dobro, kakor „C."

„C." je hotel posnemati „Sočo" in je priobčil včeraj v verzih „I lamenti d'un trionfatore". To je zmes otročje smešnega kvasača, ki ne vé, kaj govori. Takó pravi med drugim, da „Soče" ni nikdo kupil ukljub furlanski pesmi (...nessun compra il giornale che...) Na to moramo povedati bratcu „Corrieru", da že v sredo ni bilo nobene številke več. Sam tobakarnar Schwarz bi je bil prodal še 100 iztisov, ako bi jo imel.....! Toda ni je bilo! Evo, kaj je resnica in kaj laž...!

„Sentinella" je pa kar zbesnela, da se nam revica res smili. V svoji besnosti grize na vse strani, a najbolj „Sočinega" lastnika in tiskarja, o katerem pravi, da „oggi la sua frenesia non ha più limiti", takó strašno da divjá proti vsemu, kar je italijansko, da niti samemu prejasnemu županu Venutiju ne prizanaša itd.! — Nasprotno „Corrieru" pa pravi „Sentinella", da „Soča" — „va a ruba", t. j. da se ljudje kar trgajo za njo. In to je res! — „C." in „S." skupaj ne tiskata toliko iztisov, kolikor se tiska „Soče". — To bodi naš odgovor!

Bedaki, kje iščejo svojih sovražnikov! — Neka rodoljubna gospa iz mesta nam je poslala te-le vrstice: „Gospod urednik! Zmaga preč. g. Budina nad znanima lahonskima časnikoma je provzročila tudi nam mestnim Slovenkam marsikatero prijetno urico. Mi se ne veselimo te zmage le kot Slovenke, ampak tudi kot posebne častilke bivšega gospoda kaplana jezuitskega, kateri se nam je po svojih izbornih cerkvenih govorih tako prikupil, da ga ne moremo še dandanes pozabiti. Ni namen tem vrsticam, da bi pele zaradi tega g. kuratu slavo, katere on najmanj potrebuje, ali neki njegov blagi čin hočem odtegniti pozabljivosti, ker sem mu bila le jaz priča. — Bilo je prav v istem času, ko so naši „kulturni" someščanje č. g. Budina najbolj „kulturno" blatili po svojih „kulturnih" časnikih. Neko nedeljo popoldne sem šla po svoji navadi k litanijam na Kostanjevico. Pod lipom v predmestju Pristavi naletim na prav' mičen prizorček. Na tleh na ulici je sedela kopica 12—14 letnih pobalinov. Držali so v rokah kvarte, igrali so nanje. Govorili so lasko. Pred njimi je stal duhovnik, (v kojem sem takoj spoznala č. g. Budina) držeč v rokah tudi nekaj kvart. Situvacija mi je bila prvi hip nejasna, ali kmalu se zavem. Gosp. Budin vpraša namreč po lasko — prav ko sem šla jaz mimo — osuplo ga gledajoče pobaline: „Ali mi prodaste kvarte za 20 krajcarjev?" Odgovora nisem več slišala, ali položaj se mi je popolnoma zjasnil. Blagi gospod je namreč naletel na kvartajoče laške pobaline, ki so seveda igrajoč tudi „prav po lasko" preklinjali — Boga. Mater Božjo itd. Da jih je izlepa odvrnil od tega bogoskrunstvenega dela, jim je odkupil kvarte. Gospod urednik, in tega moža črtajo naši lahoni iz dna svoje strastne duše!?"

Tako naša poročevalka. Nam je najnovejše zaletovanje v osebo č. g. Budina popolnoma jasno. Ti ljudje ne morejo preboleti zasluženo kazni. Svoje pobitje bi radi prikrili, zato pa trčejo in blatijo svojega premagalca ter ga slikajo lahkovernemu laškemu ljudstvu kot najhujšega sovražnika. Kako nesramno ti ljudje lažejo, kaže dovolj gorenji dogodek. Ako bi č. g. Budin Lahe le količkaj sovražil, bi ne odvračal njih mladine od igranja, preklinjanja i. t. d. On bi moral biti pokvarjenosti laške mladine še le prav vesel; kajti čista resnica je da je pokvarjena mladina največja nesreča za vsak narod. Laško ljudstvo naj torej ne išče svojega sovražnika v duhovski hiši v Pevmi, ampak v uredništvih „Corriera" in „Sentinelle" v Gorici. Kako nevarno ulogo igrata ta lista nasproti laškemu ljudstvu, kažejo najbolj njiju poročila o pravdi s č. g. Budinom. Laško ljudstvo, ki čita le ta poročila, mora res biti uverjeno, da so dunajski sodniki in porotniki veliki krivičniki, lahonska časnika pa žrtvi laškega narodnega junaštva; tako je v teh poročilih lagano in zavito. Pa „Corriere" in „Sentinella" že vesta, kaj delata. Ona gresta naprej proti svojemu smotru, ki je: vzgojitev laškega ljudstva v ljudstvo oholežev, šovinistov. Kam pridejo po tej poti, to pokaže prihodnjost. Ali to se že danes lehko reče, da so želje, katere vzbujata ta časnika v laških srcih, prave utopije. Doseđanje nadvladje nad Slovenci naj si le izbije gospóda iz glave. Boj more škodovati le njim, ki imajo v rokah tudi to, kar je naše. Dan poravnanja se bliža. Mi ne nehamo, dokler ne dosežemo popolne jednakovrednjavnosti. Ako hočejo laški deželni poslanci še trobiti v rog „Corriera" in „Sentinelle", pa naj trobijo; ali vedó naj, da jih bode laško ljudstvo nekdaj še preklinjalo. Takrat bode pa tudi vedelo, da so mu bili nekdanji voditelji najhujši sovražniki.

Prebivalstvo Gorice. — Županu dru. Venutiju na znanje:

Po ljudskem popisu l. 1890. je bilo v okrožju goriškega mesta:

Italijanov	14.860
Nemcev	1.497
Slovencev	3.567
drugih	95
	20.019

V tem številu so všteti tudi prebivalci Baronovišča, (Rožne doline) in Staregore.

V teh dveh katastralnih občinah je bilo v (Stari gori in Rožni dolini):

Italijanov	322
Nemcev	5
Slovencev	272
drugih	0

Tako v „Orts-Repertorium (uradna knjiga) für Küstenland" stran 11 in 12.

Če so tako šteli v Gorici, kakor v Starigori, kar je prav gotovo, ni čuda, da so našteli le 3567 Slovencev. Po našem prepričanju gotovo v Starigori ni niti 50 Italijanov, pa so jih našteli 322. Pa saj je znano, kakó so se morali Slovenci boriti z vsemi štirimi, da so bili vpisani za Slovence in ne za Lahe! Komisarji so sleparili, da je bilo groza! — Prihodnjega štetja ne bo smel več izvršiti naš magistrat! — Sicer pa naj le sleparijo na papirju, sleparstva z dejstvi ne bodo več dolgo trpela! Švindel z renegatstvom kmalu neha, in tedaj bo konec lahonske glorije v Gorici!

Upamo, da dr. Venuti bo zdaj vedel, koliko in kakošnih prebivalcev je imela Gorica ob zadnjem ljudskem štetju! Kedar bo imela Gorica 17.000 Lahov, tedaj bo tudi Slovencev — vsaj toliko, ako ne več!

„Eco del Litorale" je vendarle odkrito zabrusila «Corrieru» v obraz, da njegova poročila o tiskovni pravdi so — zavijarska in lažnjiva. «C.» je seveda strašno hud na «Eco».

Društvo „Sloga" je imelo včeraj odborovo sejo, v kateri so se na novo imenovali poverjeniki za vse občine na Goriškem. Poverjeniki bodo naprošeni s posebno okrožnico, da sprejmó to imenovanje. Odbor bo skrbel za to, da bo delovanje kolikor mogoče olajkočeno. — Le želeti je, da bi sprejeli nalogo poverjenika vsi gospodje, kateri edino lahko pripomorejo društvu do živahnejšega delovanja.

„Goriški Sokol" je imel na Svečnico ob 2. pop. svoj redni letni občni zbor. Udeležila se ga je nad polovica vseh članov; toliko zborovalcev ni bilo še nikoli doslej. To je dokaz, da je zanimanje za „Sokola" čedalje živahnejše.

Starosta brat A. Gabršček je otvoril zborovanje s kratkim nagovorom, konstatoval sklepčnost občnega zbora in pozval tajnika brata Jos. Krmpotića, da je prečital odborovo letno poročilo, ki se je soglasno odobrilo. Iz tega poročila naj posnamemo le to, da „Sokol" je štel do občnega zbora 101 društvenika (danes pa 103). To število je še veliko premajhno! Koliko bi jih lahko bilo?!

Denarničarjevo poročilo je tudi ugodno. Dohodkov je bilo okoli gld. 825·01, izdatkov gld. 769·48, preostanka gld. 55.53. — Sklenilo se je, da udnina ostane dosedanja, namreč 30 kr. na mesec. Pač pa je zbor naložil odboru, naj povabi k pristopu v društvo razne rodoljube, ki doslej še niso udje, da si „Sokol" bolj opomore. — Sklenilo se je tudi, da naj odbor skrbi za redno boljšo ureditev društvene telovadnice. —

Brat Jos. Mužič je predlagal na to, naj se izvoli oziroma potrdi dosedanji starosta A. Gabršček z vsklikom, kar se je tudi zgodilo. Novoizvoljeni starosta sprejme izvolitev, a prosi podpore vseh društvenikov. — Po listkih so bili potem izvoljeni v odbor z večino glasov bratje Poveraj Martin, Mužič Josip, Kavčič Emil, Sajovic Ferdinand, Vašić Ljudevit in Bisail Avrelij. Razsodniki so bili zopet izvoljeni dosedanji bratje dr. Aleksij Rojic, dr. Henrik Tuma in Franjo Ferfila. — Starosta na to sklene zborovanje.

Koncert „Goriškega Sokola" na Svečnico zvečer v Sudovem hotelu se je zopet prav dobro sponesel. Udeležba je bila prav obilna; vrtni salon je bil poln. Celó nekaj dragih gostov iz bližnje okolice smo opazili med občinstvom. — Na sporedu je bilo deset točk petja in tamburanja, a za namaček jih je prišlo še osem. Nekatere točke so bile prav dobro izvršene, pri drugih pa se je poznalo, da je bilo le malo ali nič vaje. Želeti bi bilo, da bi vsak sodelovalec, ko se bliža napovedana veselica, smatral dovršenost v izvajanju posamičnih točk za — svojo osebno čast. Sicer pa sporedu ni mnogo prigovarjati. Občinstvu je vse ugajalo, kar je pričalo viharno ploskanje. — G.ični Mercinova in Hrovatinova sta nabrali za «Slogine» zavode 19 gld. — Hvala njima in darovalcem!

Iz Kobarida je došla ta-le brzojavka: „Tolminsko-Bolški izletniki v Kobaridu kličejo gromoviti: Nazdar! Sokolom, — in: Živio Budin!

„Goriška ljudska posojilnica". — Vsakemu rodoljubu mora veselja vtripati srce, ko čuje, kakó krasno napreduje ta naš prvi denarni zavod v deželi. L. 1897. je končala s prometom okroglih 800.000, več nego prejšnje leto za okroglih 300.000. — Še lepše je pričelo letošnje leto! V mesecu januvarju je imela namreč — **140.291 gld. 34 kr. prometa.** To je doslej najvišja številka! Letos najbrže ne bo večje noben drugi mesec. S tem pa je zagotovljen letos — prvi milijon!

Rojaki! To je naša nepremagljiva trdnjava v Gorici! Tu je dovolj denarja za razne potrebe! Kdor le more rešiti se tujih zavodov, naj pride k naši posojilnici! Ali tudi kdor ima denar naložen v tujih zavodih, naj ga prinese semkaj! — Rojaki, poslušajte ta glas in ne onih, kateri nas zasmehujejo, kakor je to storil „il noto avvocato galantuomo" rekši neki stranki, da je denar v posojilnici „danaro delle serve e cuoche". No, lepo bi bilo, ako bi imele naše dekle in kuharice nad pol milijona le v naši posojilnici! Kaj ne, sior galantuomo?

Izvrsten med pridelujejo v Kobaridu. Toda letos je kupčija slaba, da je mnogo medu še v zalogah. Kdor bi ga potreboval, naj se obrne do nas.

V Lokavcu pri Čohih se praznuje dne 6. t. m. 50-letnica ustanovljenja vasi Čohi z veliko veselico in koncertom, pri katerem svira češki orkester broječ devet mož, vodja Stirecki. Veselica prične ob 5. uri popoldne, ustop k veselici 20 novč., k plesu 60 novč., posebna vabila se ne bodo izdajala. Veselica bode v prostorih g. Vidmarja.

V Kanalu je dne 31. pr. m. po večletnem bolehanji sladko v Gospodu zaspala gospa Marija Kofol, roj. Križnič, soproga miz. mojstra in posestnika g. Valentina Kofol. Blaga pokojnica je bila uzor zakonske žene, skrbne, varčne gospodinje, matere. Nje darežljivost in gostoljubnost je bila obče znana in red in skladnost v njenem gospodinjstvu je bil drugim v izgled. Kdor jo je poznal — in teh ni bilo malo! — jo je občudoval in spoštoval. Reveži so ž njo zgubili podporo in tolažbo! — Veličasten pogreb je bil na Svečnico ob 3½ popoldne, maša zadušnico v četrtek 3. t. m. Pogreba se je udeležilo nebroj ljudstva od blizo in daleč. Impozanten sprevod je bil v tolažbo žalujočim ostalim in vreden nepozabni pokojnici, koja sedaj z ljubeznijo blagoslavlja svojce izpred božjega prestola. — Žalujoči družini iskreno sožalje, a blagi pokojnici nebeško plačilo, katero si je gotovo priborila s svojim vzglednim življenjem! N. v m. p.! (Njej v spomin so zbrali sorodniki na mesto venca 9 gld. za „Slogine" zavode, kateri znesek je sprejelo upravništvo „Soče").

Izpod Čavna. — Radovednež izpod Čavna poprašuje, kaj je z «bralnim in pevskim društvom v Lokavcu», če še živi, ali je že zamrlo. Radovednež piše, da bi rad plesal, pa društvo ne priredi nobene veselice; tudi na redni letni občni zbor bi rad šel, pa ne more, ker ni sklican, tudi kakega shoda bi se rad vdeležil — pa nič.

Naročnikom. — Pričeli smo že drugi mesec leta 1898., a za lansko leto je še mnogo dolžnikov. Tudi na račun letošnjega leta nismo še prejeli niti osmine naročnine! — Na tak način nas gg. naročniki slabo podpirajo v podvojenem delovanju. — Ker imamo izplačati ta mesec večje svote za izredne potrebščine in za nova naročila, prosimo gg. naročnike, naj nam pošljejo, kar je naše. Drugega ne zahtevamo! Kdor nam pa zavlačuje dolžno naročnino, ta ni naš prijatelj!

Našel se je dne 6. januvarja t. l. v Gorici mošnjiček z denarjem. Kedor bi ga bil izgubil, naj se oglasi pri tukajšnem c. kr. policijskem oddelku.

Listnica uredništva. — Nadaljevanje izbornih Pečnikovih člankov smo morali zopet odložiti. Pridejo kmalu na vrsto. — Dop. iz Šempasa: Morda prihodnjič.

75.000 kron je glavni dobitek srečk za spomenik princa Eugena. Opozarjamo čitatelje, da je žrebanje že **11 februvarja.**

Razgled po slovanskem svetu.

Bratski glas iz Hrvaške. — Govoreč o odnošaju nemške katoliške ljudske stranke do državnozborske večine in o razmerah na Češkem piše glasilo stranke prava, „Hrvatska Domovina" od 28. jan. t. l.:

Prišel je čas, da se Slovani, posebno Čehi, Poljaki in Slovenci, izkopljejo izpod nemške premoči s skupno akcijo. In zato mi verujemo, da se bode jačila in bo blagodejno upljivala slovanska vzajemnost, ako bodo vsi Slovani imeli jeden in isti cilj. Položaj katoliške ljudske stranke do državnozborske večine, da si je važen, nima niti polovice onega pomena, ki bi ga sicer imel, ako bi se slovanska vzajemnost ne jačila, nego bi slabela, ali, ako bi se slovanski narodi vsak zá — se pogajali z Nemci. Res je, da pomajo Nemci Galiciji in Dalmaciji samostalnost, toda mi ne smemo Slovencev na cedilu pustiti.

Glad na Hrvaškem. — V mnogokaterih krajih na Hrvaškem narod strada, ker je bila lanska žetev silno slaba. Preti pa še hujše, ker ljudje v mnogih krajih nič sejali niso, ker niso semena imeli. Razni hrvaški listi primašajo kaj žalostne novice o gladu, ki preti celim okrajem. Ljudje si sami pomagati ne morejo, vlada pa ima menda drugih skrbij dovolj. Zlasti trpi hudo narod v okraju Nova Kapela, kjer se je sestavil odbor v pomoč stradajočim. Jako značilno — ob jednem pa tudi jako žalostno, je dejstvo, da vladni list hrvaškega bana, „Narodne Novine", taje, da bi glad pretil narodu in stavijo na laž poročila drugih listov! Glad in obilnost sta si bližnja soseda na Hrvaškem.

Grof Eltz v Vukovaru plača na leto državnega izravnega davka 69.339 gld., grof Pejačevič v Rumi gold. 49.516, knez Baltazar Odescalchi v Iloku 22.819 gld., patrijarh Branković gold. 16.840 in grof Henrik Khnen v Nuštru 15.573 gld. — Tu obilnost, tam glad! Koliko bi ti bogataši lahko pomagali stradajočim sodržavljanom!

Kranjska. — Pesnik, č. g. Anton Hribar, kaplan v Sledniku na Kranjskem, je dobil od naučnega ministerstva umetniški štipendij v znesku 300 gold.

„Društvo za zgradbo učiteljiskega konvikta v Ljubljani" je nabralo do sedaj 6547 kron.

Koncertni vodja „Glasbene Matice", gosp. Jos. Čerin, je odložil svoje dosedanje mesto, ker je dobil službo organista v c. kr. dvorni cerkvi sv. Avguština na Dunaju.

Rusija ima na Črnem morju močno bojno mornarico, ki pa do sedaj ni mogla z Črnega morja nikamor, ker so ji bile Dardanele zaprte. Sedaj pa je dovolil turški sultan, da sme ruska črnomorska bojna mornarica svobodno skozi Bospor in Dardanele v Sredozemno morje. Ruska pomorska moč je s tem silno pridobila.

Henneberg-Seide 1

von 45 kr. bis fl. 14.65 p. Met. — nur ächt, wenn direkt ab meinen Fabriken bezogen — schwarz, weiss und farbig, — in den modernsten Geweben, Farben und Dessins. **An Private porto- und steuerfrei ins Haus.** Muster umgehend.

G. Henneberg's Seiden-Fabriken (k. u. k. Hofl.) **Zürich.**

Poslano.*)

V odgovor na dopis iz Brd, priobčen v št. 4 „Primorskega Lista", odgovorjam za sedaj sledeče:

Res je, da sem obhajal podpisanec dne 12. januarija t. l. svoj ženitovanski dan in da so nekateri (a ne otročaji) v poveliče-

*) *Za sestavke pod tem naslovom je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor nalaga tiskovni zakon — Op. ur.*

vanje tega dogodka (brez moje vednosti) streljali s puško in (morda) z revolverjem. Nikakor pa ni res, da se je streljalo s prostimi patronami. Tendencijozna laž je, da je dobil eden mojih bratov (kateri?) med obedom dinamitno patrono, katere vrvico naj bi bil v kaznjivi lahkomišljenosti užgal ter vrgel patrono na dvorišče. Moj brat Karol, edini brat, ki se je udeležil te moje svečanosti, a ne kot družabnik svatbe, ampak kot pomagač pri donašanju jedil in pijač, običajnih pri takih prilikah, ni imel niti časa ne streljati, ne iskati kakoršnega bodisi streljiva. Če se je nesreča zgodila (kar tudi jaz globoko obžalujem), tega nisem in ne morem biti kriv ne jaz, ne moj svatovski dan, ne moj brat Karol, ampak zgoditi se je morala po vse drugem naključji, ki želim, da se razjasni in tako nedolžnost moja, mojega brata in mojih izkaže.

Kar se tiče plesa po nadušljevi harmoniki, nimam jaz ne s plesom ne s harmoniko ničesar opraviti, ker jaz se nisem v to čisto nič utikal. — To so bili občinski fantje, ki so brez mojega vedenja poklicali godca s harmoniko in so, kakor je to pri takih prilikah običajno, plesali. Kateri je več ali manj plesal, jaz tega ne vem. Dostavljam le še, da dopis v „P. L.“ je le izbruh trileine mržnje dopisovalca do podpisanca in njegovih, kakor je bil svoj čas izjavil da jih vniči.

56 **Ivan Vuga.**

Zahvala.

Čut hvaležnosti v naših potrtih srcih izreka tem potom najiskrenejšo zahvalo vsim udeležencem žalostnega pogreba pozemeljskih ostankov naše nepozabne soproge, matere, sestre in tašče

Marije Kofol

roj. **Križnič.**

Posebno se zahvaljujemo preč. duhovnikoma za slednje tolažbe čas bolehanja predrage pokojnice in izrekamo preč. duhovščini, slavnemu starešinstvu, c. kr. uradnikom in vsem p. n. sorodnikom, prijateljem in znancem za mnogobrojno udeležitev pogreba in dakaze srčnega sočutja svojo najiskrenejo zahvalo.

Bog naj mnogotero povrne!

V Kanalu, 3. svečana 1898.

55 **Žalujoči ostali.**

Dunajska borza

3. februvarja 1898.

Skupni državni dolg v notah	102	gld. 55	kr.
Skupni državni dolg v srebru	102	„ 50	„
Avstrijska zlata renta	122	„ 50	„
Avstrijska kronska renta 4%	102	„ 85	„
Ogerska zlata renta 4%	121	„ 45	„
Ogerska kronska renta 4%	99	„ 40	„
Avstro-ogerske bančne delnice	932	„ —	„
Kreditne delnice	363	„ 75	„
London vista	120	„ 05	„
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58	„ 75	„
20 mark	11	„ 75	„
20 frankov	9	„ 53	„
Italijanske lire	45	„ 35	„
C. kr. cekini	5	„ 68	„

Kedó se naroči na „Brivca“!

Šaljivi **„Brivec“** brije vsaki deseti dan po vsem slovenskem svetu. Kosmatinci se ga zeló boje, posebno nemčurji in lahoni.

„Brivec“ prinaša vsakikrat krasne šaljive slike. In sicer vse leto **za samih pet kron.** Slovenci, podpirajte «Brivca» z naročili. Naslov:

Upravništvo „Brivca“ v Trstu.

Razpis tajniške službe.

Pri tolminskem županstvu je popolniti tajniško mesto z letno plačo 400 gld. v zvezi z mestom tajnika pri cestnem odboru z letno plačo 360 gld., torej skupno 760 gld. Prošnje je pošiljati do 20. t. m. podpisanemu. Nastop s 1. marcem.

Županstvo v Tolminu

Oskar Gabrščik,
župan.

52 3—1

100 do 300 gld. mesečno lahko zaslužijo osebe vseh stanov in v vseh krajih s prodajo zakonito dovoljenih drž. papirjev in srečk, a da ni potrebna glavnica in ni nikaka nevarnost. — Ponudbe pod **Ludwig Österreicher, VIII Deutsche gasse 8 Budapest. 53, 10—1**

SAUNIG & DEKLEVA

V Gorici — Nunska ulica 14-16 — V Gorici

Prodajalnica in **edina mehanična popravljalnica šivalnih strojev.**

Brez konkurence! V zalogi se nahaja nad 100 šivalnih strojev n. pr. za čevljarje, krojače in šivilje. Vsi stroji za šivilje se vdobé od gld. 32 naprej.

V zalogi imata tudi **dvokolesa, puške** in **samokrese.**

Trgovsko-obrtna registrovana zadruga v Gorici

P. 33, 2—1 vabi S. 40, 7—5

na prvi redni občni zbor

trgovsko-obrtne registrovane zadruge z neomejenim jamstvom v Gorici

dne 10. februvarja 1898.

v prostorih **„Slovenske Čitalnice“** ob 11. uri dop. s sledečim dnevnim redom:

1. Volitev dveh overovateljev zapisnika.
2. Poročilo ravnateljstva.
3. Poročilo o računu in bilanci.
4. Volitev dveh članov mesto odstopivših ravnateljev.
5. Prememba pravil.

Ravnateljstvo.

Trgovsko-obrtno pospeševalno društvo

43 6—3 **v Gorici**

vabi na

prvi redni občni zbor

na dan

10. februvarja 1898.

ob 10½ predp. v prostorih „Goriške Čitalnice“.

Dnevni red:

1. Poročilo snovalnega odbora.
2. Volitev stalnega odbora društva.
3. Slučajnosti in predlogi.

Ker je društvo v najtesnejši zvezi s trgovsko-obrtno zadrugo in je namen novoustanovljenega društva vzbujali k cilejšemu delovanju trgovski, obrtni in delavski stan, pričakuje obilne udeležbe

za snovalni odbor
Dr. Henrik Tuma.

Naznanilo.

Naznanjam s tem uljudno, da sem, svojo *izdelovalnico cerkvenih stvarij*

preselil v ulico Morelli št. 12.

Zahvaljujè se za doslej mi izkazano zaupanje, se priporočam za dobrotna naročila

z vsem spoštovanjem

Teodor Slabanja.

S. 35 9—5 srebrar v Gorici, ulica Morelli 12.

Moji fabrikati so znani kot dobri in po ceni: Renont. nikel. teče 32 ur. gld. 3·60; remont. srebro, kolekovan. zlatorez, gld. 6·—; ankerska badilnica, I. kakovosti, razsvetljujoča, gld. 1·60; regulator v orehovem zabojčku, od gld. 4·50 naprej. Cenik z 500 slik zastonj in franko. Kar ne ugaja se zamenja ali znesek povrne. 47-5

Eug. Kareeker

Taschenuhren-Fabrik und Versandt-Geschäft und Lieferant des Vereines für Güterbeamte. **Bregenz am Bodensee Nr. 474.** 2 letna garancija.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 — GORICA — Via Giardino 8

41 52 4 priporoča

pristna bela in črna vina iz **vipavskih, furlanskih,** **briskih, dalmatinskih** in **isterskih vinogradov.**

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerne. Postrežba poštena.

C. kr. privileg. krojni aparati.

Edina slov. zaloga dežnikov, solčnikov in rokavic za dame gospode in uradnike.

M. POVERAJ

krojaški mojster in trgovec v Gorici na Travniku

v hodniku in v I. nadstropju v h. št. 22.

Bogata zaloga vsakovrstnega blaga, gotovih oblek, perila, vseh priprav za obleke **za vsaki letni čas.** — Blago se prodaja tudi na meter

in sieer le v prvem nadstropju.

Sprejemajo se naročila za izdelovanja raznih oblek (jakete, pelerine, havelokel) tudi za dame po najnovejši modi. 14—6

Ed. Pavlin v Gorici

v Nunskih ulicah

št. 10

nasproti gostilne **„Belega zajca“.**

Usoja si priporočati preč. duhovščini in slavn. občinstvu svojo 32—6

veliko zalogo nagrobnih vencev

vsake vrste, kakor tudi **biserne**; rož za cerkev, palm, cvetkov za nove maše in poroke, voščenih sveč, križme, čevlje, nogovice, rakev (truge) vsake velikosti, zlatih črk i. t. d.

Vse po nizkih cenah!!!

ANTONA VODOPIVCA

gostilna pri **„Petelinu“** v **Trstu** v ulici Ghega št. 7.

se toplo priporoča Slovencem v Trstu in z dežele.

Anton Potatzky v Gorici.

Na sredi Raštelja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupovališče nirnberškega in drobnega blaga ter tkanin, preje in nitij.

POTREBŠČINE

za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE

za krojače in čevljarje.

Svetinjice. — Rožni venci. — Mašne knjižice.

Hišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

Semena za zelenjave, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejmih in trgih ter na deželi. 2 35 4

Senzacijonelno sladilo!!!

CUKERIN

350krat slajši od sladkorja kos za 2¼ kr.
200 „ „ „ „ „ „ 1½ „
180 „ „ „ „ „ „ 1 „

razpošilja najmanj sto kosov povzeljem

JINDŘICH VOJTĚCH, Nusle-Praha.

Prekupcem in stalnim odjemnikom veliki popust.

S. 44 8—2 P. 34 6—2

Bilfe in kolči

Rupestris Monticola, Solonis in Riparija Portalis

ter velik sortiment krepkih, najmodernejih

VRTNIC

oddaja za polovično vrtnarsko ceno

Josip Štrekelj v Komnu.

26 23 6 Za pristnost jamči.

Prave in edine želodčne kapljice,

(Varstvena znamka.)

Sv. Anton Padov.

Zdravilna moč teh kapljic je neprekosljiva. — Te kapljice ***vrodijo redno prebavljenje,*** če se jih dvakrat na dan po jedno žlicico popije. ***Okrepé pokvarjeni želodec,*** storé, ***da zgine v kratkem času omotica in životca lénost*** (mrtvost). Te kapljice tudi storé, ***da človek raji jé.*** 20—4

Cena steklenici 30 kr.

Prodajajo se v vseh glavnih lekarnah na svetu. Za naročitve in pošiljatve pa jedino le v lekarni

Cristofoletti v Gorici.

Leta 1881. v Gorici ustanovljena tvrdka

E. Riessner, v Nunski ulici 3,

(nasproti nunski cerkvi)

priporoča preč. duhovščim in slavnemu občinstvu svojo lastno izdelovalnico umetnih cvetlic za vsakovrstne cerkvene potrebe. Ima veliko zalogo nagrobnih vencev, za nuivaške potrebe, voščeno sveče itd. vse po zmerni ceni. Naročila za deželo izvršuje *točno in solidno. Priporoča* slav. občinstvu tudi svojo (8. cl.) tiskarno črk na perilo. (P. cl.)

Pravi trpotčev sok je jedino oni, kateri se pripravlja v lekarni k Zrinjskemu, H. Brodjovim, Zagreb, Zrinjski trg štev. 20.

Trpotčev sok nepresežno deluje pri vsih prehlajenjih dušnih organov, ter je najboljše sredstvo za prsni katar, kašelj, preobol, hripavost in vratobol. Tudi zastarani kašelj se s tem zdravilom v najkrajšem času da odpraviti; bolniki dobijo tek za jelo, lahko spijo in na ta način hitro okrevajo. — Izmed mnogih zahval spominjam tukaj samo eno:

Velecenjeni gospod lekarnik!

Pošljite mi še tri stekleniee Vašega izrstno delujočega trpotčevega soka: potrebujem jih za moje poznance. Jaz sem od dveh steklenic od neznosnega kašlja popolnoma ozdravel. Hvala Vam. Priporočil bodem ta zdravilni sok vsim prsobolnim. S spoštovanjem Rudolf Ausin. Na Dunaju, 20. marca 1897.

Pazi naj se toraj, da je na vsaki stekleniei varstvena znamka, t. j. slika bana Nikole Zrinjskega, kajti samo oni je pravi trpotčev sok, kateri nosi to varstveno znamko. — Cena steklenici s točnim opisom je 75 kr. — Razpošilja se vsaki dan s pošto na vsa mesta in sicer proti predplačilu (priračunavši 20 kr. za zamotek) ali pa po poštnem povzetju. — Ceniki raznovrstnih domačih preskušanih zdravil razpožiljajo se na zahtevo zastonj in poštnine prosto. Lekarna k Zrinjskemu, H. Brodjovim, Zagreb, Zrinjski trg štev. 20. 1 16—9

Prinz Eugen Denkmal-Lose.

Žrebanje že v petek

24 10—7

Glavni dobitek 75.000 kron.

Srečke po 50 kr. priporočajo G. Gentilli, A. V. Jona, Michlstädter & C.

Mestna hranilnica ljubljanska

obrestuje

tudi nadalje hranilne uloge

po 4%

37 3—3

brez odbitka novega rentnega davka

Zaščitna znamka: SIORO.

LINIMENT. CAPSICI COMPOS.

iz Richterjeve lekarne v Pragi

pripoznano kot ***izvrstno bol ublažujoče mazilo;*** za ceno 40 kr., 70 kr. in 1 gld. se dobi po vseh lekarnah. Naj se zahteva to ***splošno priljubljeno domače zdravilno sredstvo*** vedno le v **orig. steklenicah** z našo zaščitno znamko, s ***„Sidrom“*** namreč, iz RICHTERJEVE lekarne in vzame kot **originalni izdelek** le tako steklenico, ki je previdena s to zaščitno 4 28—10 znamko.

Richterjeva lekarna „pri zlatem levu“ v PRAGI.